

ਮਹਮੂਦ ਅਵਾਣ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਨਜ਼ਮਾਂ

ਬੂਹਾ ਬੰਦ ਕਰੋਂਦੀਏ

ਤੈਂਡੇ ਨਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਚੰਬੇਲੜੀ
ਮੈਂਡੇ ਸੁੱਕੇ ਸੀਨੇ ਜਾਗਦੀ।
ਤੈਂਡੇ ਸੂਰਜ ਨਾਲ ਸਵੇਲੜੇ
ਤੈਂਡੇ ਵਿਹੜੇ ਖੇਡਦੇ ਵੇਲੜੇ।
ਨਿਤ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖੋਲ੍ਹਦੇ
ਮੈਂਡੇ ਸਾਹਵਾਂ ਵੱਜੀ ਤਾਕੜੀ*।
ਤੈਂਡੀ ਨੀਲੀ ਸਾਵੀ ਚੁੰਨੀਆਂ
ਤੈਂਡੇ ਹੋਠੀਂ ਖਿੜਦੀ ਚੁੰਮੀਆਂ
ਆ ਦੂਰ ਸਮੁੰਦਰ ਚੁੰਨੀਆਂ।
ਤੈਂਡੇ ਸਾਹਵਾਂ ਪਾਣੀ ਗੋੜਿਆ
ਦਿਨ ਔਖਾ ਆਣ ਸਹੇੜਿਆ।
ਮੈਂਡੀ ਰਾਤ ਉਦਾਸ ਅਕੇਲੜੀ
ਮੈਂਡਾ ਬਿਸਤਰ ਪੈਂਡੇ ਟੋਰਦਾ।
ਮੈਂ ਸੁੱਤਾ ਹੋਰ ਦੇ ਹੋਰ ਦਾ
ਮੈਂਡੇ ਪਿੰਡੇ ਅੰਦਰ ਭਉਂਦੀਏ
ਮੈਂਡੇ ਖਾਬਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋਂਦੀਏ
ਨੀ ਬੂਹਾ ਬੰਦ ਕਰੋਂਦੀਏ
ਮੈਂਨੂੰ ਬੋਹੜਾ ਹੋਰ ਉਡੀਕ॥

* ਤਾਕੀ

ਢੋਲ ਸਪਾਹੀਆ

ਢੋਲ ਸਪਾਹੀਆ
ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ ਦੀ ਸਿੱਟੀ ਖਾ ਗਈ
ਯਾਰੀ ਆਲਾ ਬੂਟਾ
ਕਿਹੜੀ ਰੁੱਤ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਕੇ
ਪੀਲੇ ਹੋਏ ਸੰਗ
ਬੇਰੀ ਉੱਤੇ ਬੇਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿੱਕੇ ਵੱਡੇ ਕੀੜੇ ਪੈ ਗਏ
ਭੁੱਖਾ ਹੋਇਆ ਝੰਗ

ਢੋਲ ਸਪਾਹੀਆ
ਕਿਹੜੇ ਘਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ
ਢਿੱਲੇ ਹੋਏ ਪੈਰ
ਕਿਹੜੀ ਚਾਹ ਦਾ ਕੋਪ * ਵੰਞਾ ਕੇ
ਭੁੱਲੀ ਪਿਆ ਸਹਿਰ

* ਕੱਪ, ਪਿਆਲਾ

ਢੋਲ ਸਪਾਹੀਆ
ਰੱਤੇ ਰੰਗ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਕਰ ਕੇ
ਵਤਨੀਂ ਤੇਲ** ਦੀ ਘਾਣੀ ਕੱਢ ਕੇ
ਆਟਾ ਗੁੰਨੂ ਕੇ
ਬੂਹੇ ਵਿਚ ਆ ਬੈਠੀਆਂ
ਤੇ ਡੀਗਰ*** ਮੁੱਕਦੀ ਵੈਂਦੀ ਆ॥

** ਦੇਸੀ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ

*** ਦਿਨ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਪਹਿਰ

ਮੇਰੀ ਜਾਨ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਧਰਾਤ* ਦੀਆਂ
ਉੱਚੀਆਂ ਢੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕੀਤੇ
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੰਝ ਤੱਕਿਐ
ਜਿਵੇਂ ਫਜ਼ਰੀਂ ਵੇਲੇ
ਅਪਣੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਲੱਥੀ
ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤੱਕਦਾ ਹੋਵਾਂ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੰਝ ਛੁਹਿਐ
ਜਿਵੇਂ ਹਾੜ੍ਹ ਜੇਠ ਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿਚ
ਰਜਿੱਕੀ ** ਖੂਹੀ ਤੋਂ ਭਰਿਆ ਪਾਣੀ ਦਾ ਕੋਰਾ ਘੜਾ ਹੋਵੇਂ

ਮੈਂ ਤੈਡੇ ਸੰਗ ਇੰਝ ਟੁਰਿਆ ਵਾਂ
ਜਿਵੇਂ ਕੁੱਪਰਾਂ *** ਦੇ ਰੜੇ ਮਦਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਧੁੱਪ ਟੁਰਦੀ ਏ

ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਅਪਣੇ ਦਾਦੇ ਦੇ ਫੋਟੋ ਵਾਂਗ ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਰੱਖਿਐ
ਤੇ ਅਪਣੀ ਨਾਨੀ ਦੀ ਕਬਰ ਵਾਂਗ ਭੁੱਲ ਗਿਆਂ

* ਸਰਗੋਧੇ ਨੇੜੇ ਮੇਰੀ ਜੰਮਣ ਥਾਂ

** ਰਾਜੇ ਕੀ। ਅਵਾਣਾਂ ਦਾ ਗੋਤ ਰਜਾਲ ਵੀ ਏ

*** ਮੇਰਾ ਨਾਨਕਾ ਪਿੰਡ

ਮਹਮੂਦ ਅਵਾਣ